

**Mehanizem
izvedbe odpisa in
konverzije ter
izmenjave pri
reševanju s
sredstvi upnikov**

December 2024

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Mehanizem izvedbe odpisa in konverzije ter izmenjave
pri reševanju s sredstvi upnikov

Leto izida: 2024

Kraj: Ljubljana

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije
(elektronska izdaja)

Kazalo

1. Uvod	5
2. Pregled mehanizmov za odpis, konverzijo in reševanje s sredstvi upnikov	6
2.1. Odpis in konverzija neodvisno od ukrepov za reševanje	7
2.2. Orodje za reševanje z zasebnimi sredstvi	10
3. Časovnica za implementacijo orodja	12
3.1. Pripravljalna faza za reševanje	12
3.2. Priprava na reševanje	13
3.3. Reševalni vikend	15
3.4. Izvedba ukrepov	16
3.5. Zaključek postopka	17
4. Sklepna ugotovitev	17

Uporabljene kratice

BRRD – Direktiva EU 2014/59 o vzpostavitvi okvira za sanacijo in reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij (Bank Recovery and Resoluiton Directive)

BS – Banka Slovenije

CRR – Uredba EU 575/2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja (Capital Requirement Regulation)

ECB – Evropska centralna banka

EBA – Evropski bančni organ (European Banking Authority)

MPE – Multiple vstopne točke v procesu reševanja (Multiple Point of Entry)

NCWO – postopek presoje obravnave upnikov v postopkih reševanja (No Creditor Worse Off)

SPE – Enotna vstopna točka v procesu reševanja (Single Point of Entry)

SRB – Enotni organ za reševanje (Single Resolution Board)

SRMR – Uredba EU 806/2014 o določitvi enotnih pravil in enotnega postopka za reševanje kreditnih institucij in določenih investicijskih podjetij v okviru enotnega mehanizma za reševanje in enotnega sklada za reševanje (Single Resolution Mechanism Regulation)

ZRPPB – Zakon o reševanju in prisilnem prenehanju Banka Slovenije

Banka Slovenije (BS), kot nacionalni organ za reševanje kreditnih institucij (bank) v Republiki Sloveniji, predstavlja ta dokument, ki opisuje strategijo izvajanja mehanizmov za odpis in konverzijo ter instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov pri obravnavi propadajočih bank. Namen dokumenta je uskladitev praks Banke Slovenije s smernicami EBA glede objave tovrstnih mehanizmov¹.

Evropski parlament in Svet sta 15. maja 2014 sprejela t.i. BRRD Direktivo², s katero sta nacionalnim organom za reševanje omogočila uporabo potrebnih orodij za učinkovito upravljanje propadajočih bank in zadevnih investicijskih podjetij. Direktiva je bila v slovensko zakonodajo prenesena z Zakonom o reševanju in prisilnem prenehanju bank³ (v nadaljnjem besedilu: ZRPPB). Na podlagi tega zakona Banka Slovenije deluje kot nacionalni organ za reševanje bank, ki ima med drugim pooblastila za izvajanje mehanizmov za odpis in konverzijo ter instrumentov za reševanje s sredstvi upnikov.

30. julija 2014 je bila sprejeta t.i. SRMR Uredba⁴, s katero je bil na ravni bančne unije⁵ ustanovljen centraliziran organ za reševanje, imenovan Enotni odbor za reševanje (SRB). Ta organ ima pooblastila in odgovornosti za reševanje pomembnih bank pod neposrednim nadzorom Evropske centralne banke (ECB) ter manj pomembnih bank, ki so del čezmejnih skupin z več subjekti v državah bančne unije. V takih primerih nacionalni organi za reševanje izvajajo odločitve SRB, medtem ko za manj pomembne banke, ki niso del čezmejnih skupin, odločitve nacionalni reševalni organi sprejemajo samostojno.

¹ Smernice za organe za reševanje o objavi mehanika za odpis in konverzijo ter reševanje s sredstvi upnikov (EBA/GL/2023/01).

² Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 173, 12.6.2014).

³ Zakon o reševanju in prisilnem prenehanju bank (Uradni list RS, št. 92/21 in 133/23)

⁴ Uredba (EU) št. 806/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2014 o določitvi enotnih pravil in enotnega postopka za reševanje kreditnih institucij in določenih investicijskih podjetij v okviru enotnega mehanizma za reševanje in enotnega sklada za reševanje ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 (UL L 225, 30.7.2014).

⁵ Vse države članice euroobmočja so del bančne unije, Hrvaška in Bolgarija pa sta zadnji državi, ki sta se ji pridružili 1. oktobra 2020. Države članice Evropske unije, ki niso v euroobmočju, se lahko bančni uniji pridružio s tesnim sodelovanjem z Evropsko centralno banko.

2.

Pregled mehanizmov za odpis, konverzijo in reševanje s sredstvi upnikov

V skladu s členom 59(1) BRRD ter členom 97(1) ZRPPB-1 lahko organi za reševanje v Sloveniji izvajajo odpis in/ali konverzijo kapitalskih instrumentov in kvalificiranih obveznosti (v nadaljevanju odpis in konverzija) v dveh primerih⁶:

- samostojno ali
- skupaj z ukrepom za reševanje, če so izpolnjeni pogoji za uporabo instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov (t.i. bail-in).

Mehanizem odpisa in konverzije vključuje zmanjšanje vrednosti delnic in kapitalskih instrumentov ter njihovo morebitno pretvorbo v instrumente navadnega lastniškega kapitala. Ta mehanizem je lahko uporabljen bodisi v okviru reševanja bodisi zunaj njega. Če se ugotovi, da brez odpisa in konverzije banka ni sposobna preživetja, reševalni organ po uradnem obvestilu uporabi ta instrument⁷. Če ta ukrep sam po sebi ne omogoči ponovne vzpostavitve stabilnega poslovanja, se sproži postopek reševanja, pri čemer se uporabi instrument za reševanje s sredstvi upnikov. Iz ukrepa so izločene določene obveznosti, ki so podrobneje prikazane v spodnji tabeli.

Tabela 1: Seznam postavk, izključenih iz uporabe instrumenta odpis in konverzija (Člen 101, ZRPPB-1)

Zajamčene vloge
Zavarovane obveznosti, vključno s kritimi obveznicami
Obveznosti strank, če so zaščitene v primeru insolventnosti
Fiduciarne obveznosti, če so zaščitene v primeru insolventnosti
Obveznosti institucije < 7 dni
Obveznosti sistema (upravljavca) < 7 dni
Obveznosti zaposlenih
Kritične obveznosti iz opravljanja storitev
Obveznosti davčnih organov in organov za socialno varnost, če je to zaželeno
Obveznosti sistema jamstva za vloge (tj. obveznosti do sistema jamstva za vloge)
Obveznosti do članov skupine, ki niso v postopku reševanja

Odpis in konverzijo zadevnih kapitalskih instrumentov in kvalificiranih obveznosti je treba izvesti takoj, ko je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

- institucija že pred sprejetjem ukrepov za reševanje izpolnjuje pogoje za ukrep iz 68. člena ZRPPB-1⁸,
- nadzorni organ⁹ (po posvetovanju z reševalnim organom¹⁰) ali reševalni organ ugotovi, da brez ukrepa institucija ne bo sposobna nadaljevati uspešnega poslovanja¹¹,

⁶ Odpis in konverzija strogo gledano ni instrument za reševanje, vendar je eno od orodij, ki so na voljo nacionalnemu organu za reševanje (glej člen 21 uredbe SRMR in člen 97 ZRPPB-1).

⁷ Glej člen 21(1) Uredbe SRMR.

⁸ člen 21(1) Uredbe SRMR, člen 97(3)(1) ZRPPB-1

⁹ ECB ali BS

¹⁰ SRB ali BS

¹¹ člen 21(1)(b) ter (2) in (3) SRMR, člen 97(3)(2) ZRPPB-1

- institucija potrebuje izredno javno finančno podporo, razen če gre za preventivno dokapitalizacijo, ki ne povzroči, da subjekt propada ali bo verjetno propadel (kot določeno v členu 18(4)(d)(iii) Uredbe SRMR)¹².

Reševalni organ se po potrebi odloči, ali bo odpis in konverzija izvedena samostojno ali v kombinaciji z ukrepi za reševanje¹³. Pri izvajanju ukrepa odpisa in konverzije na ravni skupine je ključnega pomena sodelovanje v kolegiju za reševanje ali interni skupini za reševanje. Strategija se lahko razlikuje glede na model reševanja institucije, bodisi *SPE* (enotna točka za vstop) bodisi *MPE* (več točk za vstop).

Tabela 2: Izvedba odpisa in konverzije glede na raven uporabe in strategijo reševanja

Raven uporabe ukrepov/strategije skupine	Prednostna vrsta ukrepa
Posamezna raven (subjekt, ki ni v postopku reševanja)/strategija SPE	Neodvisno od ukrepov za reševanje
Posamezna raven (subjekt v postopku reševanja)/strategija z več vstopnimi točkami	Ukrep za reševanje (odpis in konverzija, uporabljen pred ali po uporabi instrumentov za reševanje)
Raven skupine/strategija SPE	Ukrep za reševanje (odpis in konverzija, uporabljen pred ali pozneje z instrumenti za reševanje) v glavnem sledi ukrepom, opisanim v načrtu reševanja skupine – nadrejena družba (subjekt v postopku reševanja) krije izgube nadzorovanih subjektov, zagotavlja njihovo dokapitalizacijo (če je predvideno nadaljevanje poslovanja) ali prevzame njihovo poslovanje.
Raven skupine / strategija MPE	Ukrep za reševanje (odpis in konverzija, uporabljen pred ali po uporabi instrumentov za reševanje), predvsem na podlagi ukrepov, opisanih v načrtu reševanja skupine – celotna skupina se razčleni na posamezne skupine v postopku reševanja (ali posamezne subjekte v postopku reševanja), ki se rešujejo ločeno.

2.1. Odpis in konverzija neodvisno od ukrepov za reševanje

Kadar se mehanizem odpisa in konverzije uporablja neodvisno od ukrepa za reševanje, je obseg kvalificiranih obveznosti, ki jih je mogoče odpisati ali konvertirati, ožji kot pri njegovi uporabi skupaj z ukrepom za reševanje. V skladu z drugim odstavkom 97. člena ZRPPB-1 lahko nacionalni organ za reševanje uporabi ukrep za kapitalske instrumente¹⁴ in kvalificirane obveznosti¹⁵, ki ustrezajo merilom iz drugega odstavka 45.f člena BRRD, kot se izvaja v Sloveniji s petim odstavkom 58. člena ZRPPB-1, pri čemer se izključi pogoj zapadlosti iz prvega odstavka 72.c člena CRR¹⁶.

¹² peti odstavek 97. člena ZRPPB-1

¹³ Člen 21(7) Uredbe SRMR

¹⁴ Kapitalski instrumenti so delnice in drugi instrumenti navadnega lastniškega temeljnega kapitala, instrumenti dodatnega temeljnega kapitala in instrumenti dodatnega kapitala.

¹⁵ Točka (a) člena 12g(2) Uredbe SRMR

¹⁶ Uredba CRR

To omogoča Banki Slovenije, da podrejeni družbi subjekta v postopku reševanja odredi odpis ali konverzijo kvalificiranih obveznosti v skladu z 98. in 99. členom ZRPPB-1. Pri uporabi ukrepa mora biti zagotovljena skladnost z načelom NCWO¹⁷.

SRB v skladu s členom 21(10) Uredbe SRMR zagotavlja, da Banka Slovenije¹⁸ izvaja pooblastila odpisa in konverzije po prednostnem vrstnem redu terjatev iz člena 17 Uredbe SRMR in člena 230 ZRPPB-1. Odpis se začne z navadnimi lastniškimi kapital-skimi postavkami (npr. delnice, zamenljivi instrumenti), nato sledijo instrumenti AT1, dodatnega kapitala, in druge kvalificirane obveznosti, kot je potrebno za doseg ciljev reševanja ali zmogljivosti zadevnih kapitalskih instrumentov¹⁹.

Tabela 3: Razvrstitev instrumentov za samostojno izvedbo odpisa in konverzije

Razvrstitev instrumentov			Pravna podlaga
Instrumenti temeljnega kapitala	navadnega	lastniškega	Člen 28(1) do (4), člen 29(1) do (5) ali člen 31(1) Uredbe CRR.
Primerni instrumenti	Ustrezni kapitalski instrumenti	AT1	Člen 51(1) Uredbe CRR.
		T2	Člen 63 Uredbe CRR.
	Kvalificirane obveznosti		Člen 97(2) in člen 58(5) ZRPPB-1, razen zahteve glede preostale zapadlosti v skladu s členom 72c(1) Uredbe CRR.

¹⁷ Točka (g) člena 34(1) BRRD, kot se izvaja v točki (g) člena 15(1) Uredbe SRMR in členu 95 ZRPPB-1.

¹⁸ Člen 59 BRRD, člen 21 Uredbe SRMR in člen 97 ZRPPB-1.

¹⁹ Člena 47 in 48 BRRD ter člen 109(1) ZRPPB-1.

Tabela 4:
Operacionalizacija odpisa in
konverzije neodvisno od
ukrepa za reševanje

Korak	Naloge
Ocena pogojev za odpis in konverzijo upravičenih instrumentov	Reševalni organ oceni in ugotovi, da je izpolnjen eden ali več pogojev iz prvega odstavka 21. člena Uredbe SRMR, vendar niso izpolnjeni pogoji za reševanje iz prvega odstavka 18. člena iste uredbe. Banka Slovenije nato nemudoma odredi izvajanje pooblastil odpisa in konverzije v skladu s 59. in 60. členom BRRD ²⁰ (97. in 98. člen ZRPPB-1). V primeru, da je reševalni organ SRB, le ta izda pisno odločitev, ki jo BS izvrši v skladu s členom 27 Uredbe SRMR za reševanje.
Izvedba vrednotenja 2	Reševalni organ zagotovi, da se pred izvajanjem pooblastila za odpis in konverzijo izvede vrednotenje sredstev in obveznosti subjekta v težavah ali skupine v skladu s členom 20(1) do (15) Uredbe SRMR (t.i. vrednotenje 2).²¹ Reševalni organ mora zagotoviti, da neodvisna oseba opravi pošteno, preudarno in realno vrednotenje sredstev in obveznosti propadajočega subjekta.²² Če je vrednotenje začasno, ga je treba potrditi z dokončnim vrednotenjem. To vrednotenje je podlaga za izračun odpisa, ki se uporabi za zadevne kapitalske instrumente, kvalificirane obveznosti iz člena 21(7a) Uredbe SRMR²³ za reševanje za pokrivanje izgub in raven konverzije, ki se uporabi za zadevne kapitalske instrumente, ter kvalificirane obveznosti za dokapitalizacijo subjekta ali skupine.²⁴ Če je na podlagi naknadnega dokončnega vrednotenja ocena neto vrednosti sredstev subjekta v postopku reševanja višja od začasnega vrednotenja, se lahko reševalni organ odloči, da bo upošteval višjo vrednost terjatev imetnikov kapitalskih instrumentov ali upnikov v zvezi z odpisom in konverzijo kapitalskih instrumentov in kvalificiranih obveznosti.
Izjava o potrebi po ukrepu, njegovem obsegu in specifikaciji instrumentov	Postopek za pripravo odločitve o odpisu in konverziji sledi temu postopku: • opredelitev izgub in določitev ravni dokapitalizacije; • opredelitev postavk navadnega lastniškega temeljnega kapitala in primernih instrumentov; • določitev obsega in strukture odpisa in konverzije
Izvajanje WDC	Odločitev reševalnega organa. V primeru odločitve SRB, Banka Slovenije izda ustrezno implementacijsko odločitev.
Premisleki o popravni ukrepih in nadomestilih	Upoštevanje načela „noben upnik ne sme biti na slabšem“ (NCWO).

²⁰ Člen 21(8) uredbe o enotnem mehanizmu za reševanje.

²¹ Deseti odstavek 97. člena ZRPPB-1

²² Člen 20(1) uredbe o enotnem mehanizmu za reševanje.

²³ peti odstavek 58. člena ZRPPB-1

²⁴ člen 21(8)

Pred samostojnim izvajanjem pooblastil za odpis in konverzijo mora BS zagotoviti, da je vrednotenje 2 opravljeno v skladu z 80.²⁵ členom ZRPPB-1 in pridobiti neodvisno vrednotenje v skladu s 153. členom ZRPPB-1²⁶.

2.2. Orodje za reševanje z zasebnimi sredstvi

Reševanje s sredstvi upnikov je ključno orodje za reševanje, določeno v BRRD. Ta instrument omogoča odpis dolgov, ki jih banka dolguje upnikom, ali njihovo pretvorbo v lastniški kapital. Pooblastilo za uporabo odpisa in konverzije je treba izvesti neposredno pred uporabo instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov ali v kombinaciji z njim²⁷.

Pri reševanju s sredstvi upnikov upniki prevzamejo izgubo tako, da se njihov dolg odpiše ali pretvori v delnice ali lastniške instrumente. Reševanje s sredstvi upnikov se lahko uporabi za:

- Pokritje preostalih izgub po uporabi odpisa in konverzije.
- Dokapitalizacijo banke, s čimer se ponovno vzpostavi njena sposobnost poslovanja in ohrani zaupanje trga.
- Pretvorbo dolga v lastniški kapital ali zmanjšanje terjatev v premostitveni instituciji ali nosilcu upravljanja sredstev.
- Povečanje privlačnosti banke za prodajo prek prenosa delnic, ki ga omogoča reševanje s sredstvi upnikov.

Instrument reševanja s sredstvi upnikov zagotavlja, da upniki po delničarjih in lastnikih drugih lastniških instrumentov utrpijo izgube in prevzamejo stroške, ki izhajajo iz propada institucije. Reševanje poteka v skladu s hierarhijo terjatev, določeno v insolvenčnem pravu. To pomeni, da se podrejene terjatve odpišejo in/ali konvertirajo pred terjatvami višjega razreda.

Nekatere obveznosti so iz reševanja s sredstvi upnikov izvzete zaradi zakonskih določb (glej Tabelo 1). Reševalni organ lahko ob soglasju Evropske komisije odloči tudi o diskrecijskih izključitvah. V tem primeru je treba izključitve izravnati z večjimi odpisi drugih obveznosti. Če to ne zadostuje, lahko primanjkljaj krije Enotni sklad za reševanje.

Organ za reševanje lahko (delno) izključi nekatere obveznosti pod naslednjimi pogoji:

- Obveznosti ni mogoče rešiti s sredstvi upnikov v razumnem času, kljub prizadevanjem organa za reševanje v dobri veri.
- Izključitev je nujna in sorazmerna za zagotovitev kontinuitete kritičnih funkcij in glavnih poslovnih področij, kar omogoča instituciji v postopku reševanja nadaljevanje ključnih dejavnosti, storitev in poslov.
- Izključitev je nujno potrebna in sorazmerna, da se prepreči obsežno širjenje negativnih vplivov, zlasti kar zadeva upravičene vloge fizičnih oseb ter mikro, malih in srednjih podjetij, ki bi resno oviralo delovanje finančnih trgov, vključno z infrastrukturo finančnih trgov, na način, ki bi lahko povzročil resne motnje v gospodarstvu države članice ali Unije.
- Uporaba instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov za določene obveznosti bi povzročila tako veliko zmanjšanje vrednosti sredstev subjekta v reševanju, da bi bile izgube drugih upnikov večje, kot če bi te obveznosti izključene.

²⁵ Deseti odstavek 97. člena ZRPPB-1

²⁶ enajsti odstavek 97. člena ZRPPB-1

²⁷ Člen 94(3) ZRPPB-1, podobno člen 37(2) DSRB in člen 22(1) uredbe o enotnem mehanizmu za reševanje.

Tabela 5: Pravna podlaga
za izvedbo ukrepa
reševanja z uporabo
zasebnih sredstev

BRRD	Uredba SRMR	ZRPPB-1
Člen 43: Instrument za reševanje s sredstvi upnikov	Člen 17: Prednostni vrstni red terjatev	Členi 94–115
Člen 44: Področje uporabe instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov	Člen 27: Instrument za reševanje s sredstvi upnikov	
Člen 46: Izvajanje instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov	Člen 76(1)(f): Poslanstvo sklada	
Člen 47: Obravnava delničarjev pri reševanju s sredstvi upnikov ali odpisu ali konverziji kapitalskih instrumentov		
Člen 48: Zaporedje odpisa in konverzije		
Člen 49: Izvedeni finančni instrumenti		
Člen 50: Stopnja pretvorbe dolga v lastniški kapital		
Člen 51: Ukrepi za sanacijo in reorganizacijo, ki spremljajo reševanje s sredstvi upnikov		
Člen 52: Načrt za reorganizacijo poslovanja		
Pododdelek 4 oddelka 5 poglavja IV: Instrument za reševanje s sredstvi upnikov – možne določbe		
Člen 59: Zahteva za odpis ali konverzijo ustreznih kapitalskih instrumentov in kvalificiranih obveznosti		
Člen 60: Določbe o odpisu ali konverziji zadevnih kapitalskih instrumentov in kvalificiranih obveznosti		
Člen 63(1): Splošna pooblastila		

3.

Časovnica za implementacijo orodja

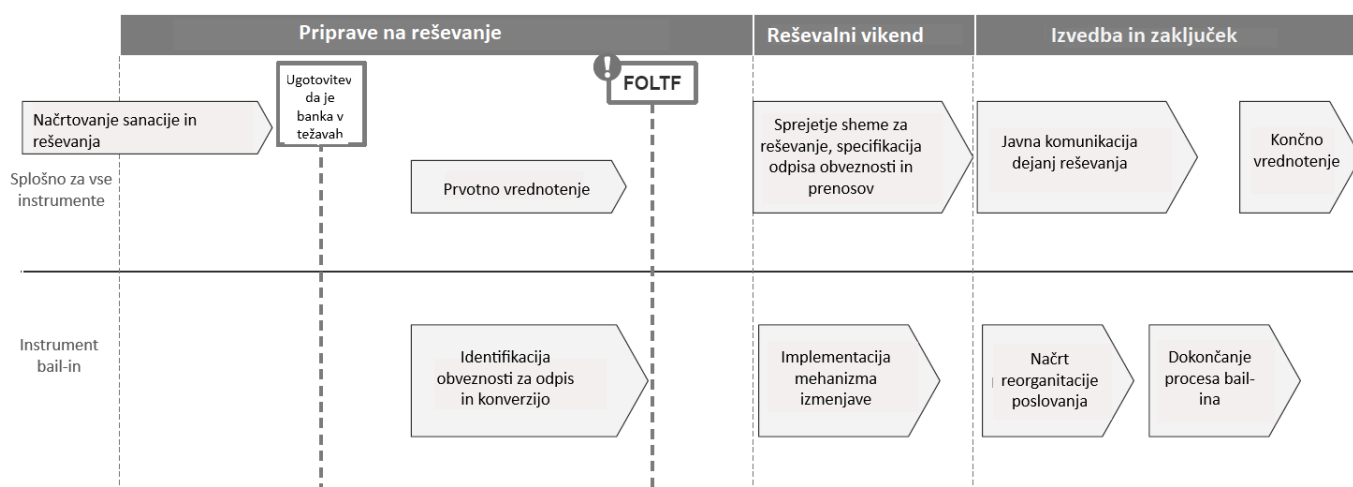
V tem poglavju so opisani postopek in deležniki, ki sodelujejo pri odpisu in konverziji ter uporabi instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov za banko v Republiki Sloveniji, ki je pod neposrednim nadzorom ECB in spada v pristojnost SRB. Upoštevati je treba, da so navedeni roki okvirni, nekateri koraki pa se lahko prekrivajo.

Na časovnico ter zaporedje posameznih korakov in odločitev, ki jih je treba sprejeti v postopku reševanja, vpliva kombinacija z drugimi instrumenti za reševanje. Postopek reševanja je mogoče na splošno razdeliti na šest ključnih faz:

- Pripravljalna faza za reševanje
- Priprave reševanja
- Reševalni vikend
- Uporaba instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov (notranja in zunanja izvršitev) ter nadaljnje ukrepe po izvedbi reševanja s sredstvi upnikov
- Zaključek reševanja

Ključni koraki pri uporabi orodja za reševanje s sredstvi upnikov vključujejo izvedbo mehanizma izmenjave, načrtovanje reorganizacije poslovanja, dokončanje postopka reševanja s sredstvi upnikov.

Slika 1: Pregled ključnih podfaz instrumenta reševanja s sredstvi upnikov

3.1. Pripravljalna faza za reševanje

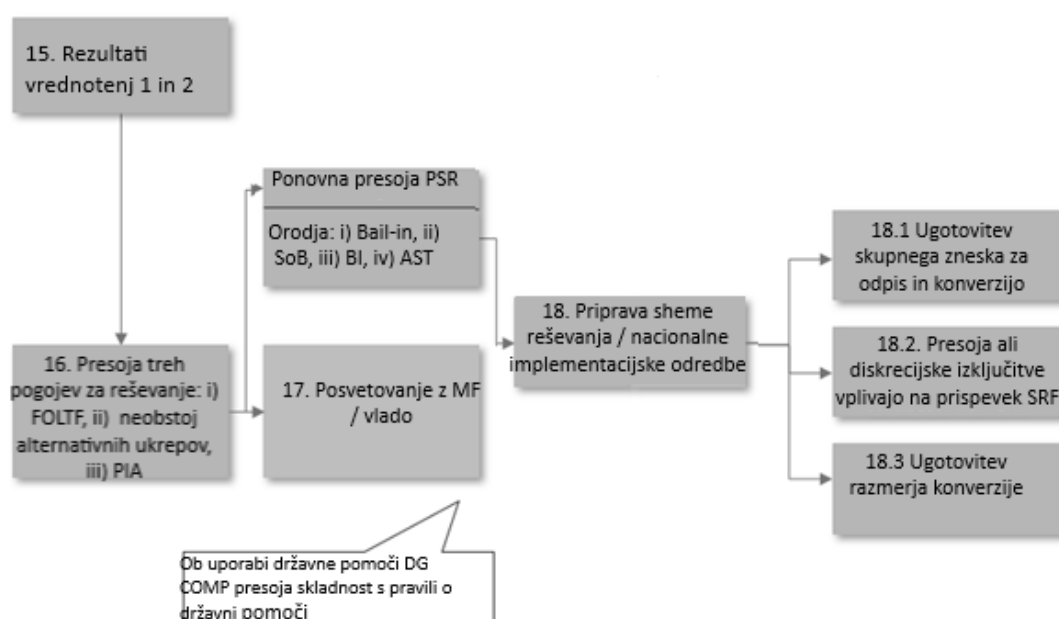
V postopke reševanja so vključeni številni deležniki, med katerimi so SRB, ECB, Evropska komisija, Ministrstvo za finance in vlada (v primeru javnega financiranja), Regulatorni organi, kot so ATVP, protimonopolni organi (AVK ali Evropska komisija), Organi za registracijo, kot so KDD, sodni register, zemljiška knjiga.

Odločitve o zgodnjem reševanju vključujejo identifikacijo deležnikov, imenovanje finančnih in pravnih svetovalcev, oceno likvidnostnih potreb, razmislek o uvedbi moratorija ali začasni ustavitvi trgovanja, oceno sprememb upravljanja, opredelitev izključnih obveznosti, obravnava drugih povezanih vprašanj.

Pri uporabi instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov so pomembni deležniki tudi borze in mesta trgovanja, kjer se trguje z zadevnimi instrumenti, ki so vključeni v reševanje; centralna depotna družba (CDD²⁸), sistemi jamstva za vloge²⁹ in drugi finančni mehanizmi, kot so enotni sklad za reševanje in sheme jamstva za vloge.

3.2. Priprava na reševanje

Slika 2: Koraki v fazi priprave na reševanje

SRB po pridobitvi rezultatov vrednotenja 1 in 2 (15. korak) pregleda tri ključne pogoje za reševanje: ali institucija propada ali bo verjetno propadla; ali obstajajo alternativni ukrepi zasebnega sektorja in ali je ocena javnega interesa pozitivna (16. korak). Banka Slovenije se usklajuje z nacionalnimi organi (korak 17), zlasti če je potrebna državna pomoč (npr. Ministrstvo za finance - MF³⁰) ali če je treba vključiti druge agencije, kot so KDD, borze ali ATVP³¹.

SRB nato začne pripravljati shemo za reševanje, Banka Slovenije pa vzporedno pripravlja implementacijsko odločitev (korak 18). Ključni ukrepi vključujejo določitev skupnega zneska za odpis ali konverzijo, kar temelji na vrednotenju 2, z namenom pokritja izgub in zagotovitve ustrezne kapitalizacije institucije (korak 18.1). SRB določi tudi mesečno razmerje, če se izvede konverzija lastniškega kapitala (korak 18.3).

²⁸ centralne depotne družbe.

²⁹ Sistem zajamčenih vlog

³⁰ Kadar se zahteva državna pomoč, je treba MF priglasiti, vlada pa mora odobriti dodatno javno porabo v skladu s 23. členom ZRPPB-1.

³¹ Da bi pospešili proces na KDD in borzi, se mora BS z njima predhodno povezati.

Hierarhija odpisov in konverzij sledi 109. členu ZRPPB-1, začenši z navadnim lastniškim temeljnim kapitalom (CET1), ki mu sledijo instrumenti dodatnega temeljnega kapitala (AT1) in dodatnega kapitala ter nato podrejeni dolg. Po se odpíšejo ali pretvorijo tudi druge obveznosti na podlagi obratnega vrstnega reda postopkov v primeru insolventnosti (člen 230 ZRPPB-1).

V slovenskem stečajnem postopku se stečajna masa uporablja za poravnavo terjatev po naslednjem vrstnem redu:

Zahteve za priznanje prednostne pravice

- Zajamčene vloge
- Terjatve s prvotno zapadlostjo, krajšo od sedmih dni, ki jih imajo institucije, ki niso v skupini, ali plačilni sistemi/sistemi poravnave
- Upravičene vloge vlagateljev, ki so fizične osebe ali pravne osebe, ki ustrezajo merilom za mikro, malih in srednja podjetij, ki presegajo krite vloge
- Druge upravičene vloge, ki niso zajete v točki 2 ali 4
- Vloge vlagateljev, ki po Zakonu o sistemu jamstva za vloge niso upravičeni vlagatelji
- Nezavarovane terjatve, razen dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih izda banka in izpolnjujejo pogoje glede ročnosti in lastnosti, kot jih opredeljuje 230.člen ZRPPB-1.
- Nezavarovane terjatve za dolgoročne dolžniške vrednostne papirje s posebnimi pogoji, kot so neizvedene značilnosti in določen nalog za izterjavo
- Podrejene terjatve, poplačane za vsemi drugimi terjatvami, nadalje razvrščene v kategorije (npr. instrumenti dodatnega kapitala in dodatnega temeljnega kapitala)
- Lastniške terjatve, vključno s terjatvami za instrumente navadnega lastniškega temeljnega kapitala

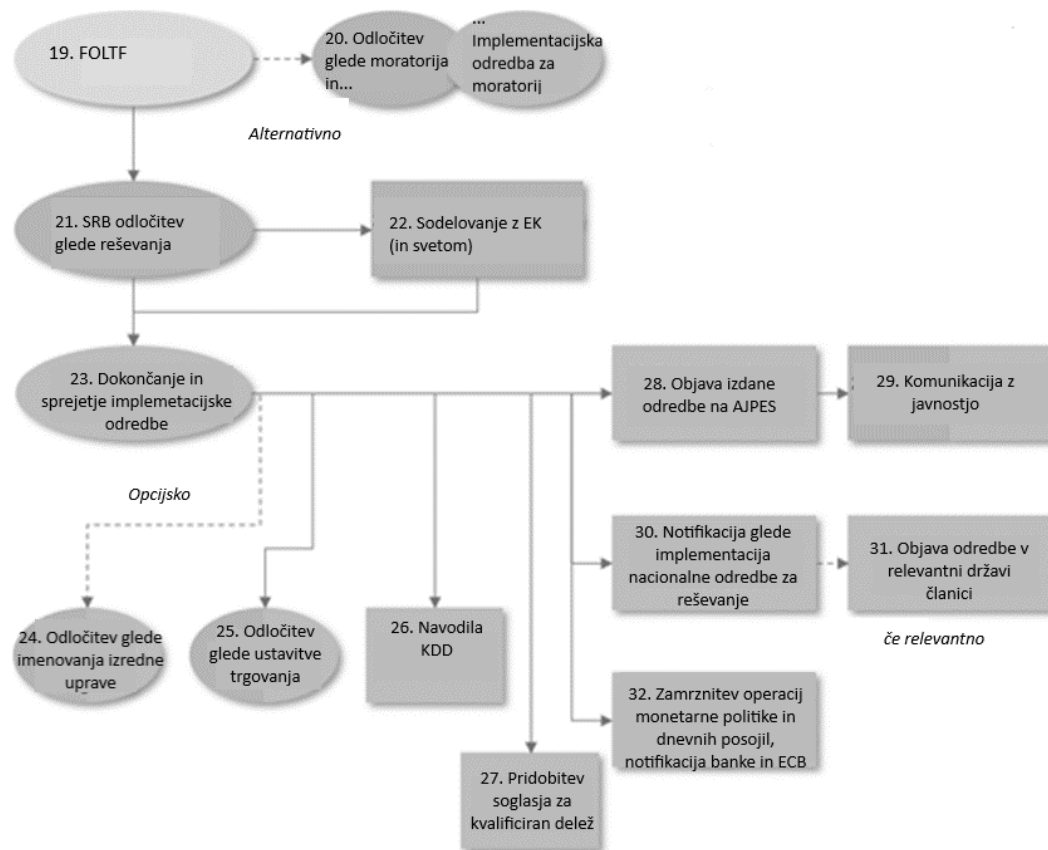
Sklad za jamstvo vlog izvršuje terjatve za zajamčene vloge in prispevke v stečajnem postopku ali postopku reševanja.

Banke, ki izdajajo dolžniške instrumente, jih morajo navesti na svoji spletni strani v času prodaje, vključno z njihovo številko ISIN, zneskom in prednostnim vrstnim redom odplačevanja.

3.3. Reševalni vikend

Z izrazom »reševalni vikend« opisujemo fazo, ko se formalno začne postopek reševanja in je sprejeta tudi ustrezna odločitev

Slika 3: Koraki v fazi »reševalnega vikenda«

Ko se razglasi, da subjekt propada ali bo verjetno propadel (korak 19), SRB določi, ali je potreben moratorij pred reševanjem. Če je tako, izda odločbo (korak 20), ki jo mora Banka Slovenije izvesti in o njej uradno obvestiti ustrezne organe (korak 20.1–20.3). SRB se nato odloči, ali bo sprejel shemo za reševanje (korak 21), in sodeluje z Evropsko komisijo (korak 22). Banka Slovenije po potrditvi dokončno oblikuje izvedbeni ukrep o instrumentu za reševanje z zasebnimi sredstvi (korak 23). V primeru reševanja se načeloma zamenja poslovodstvo banke in imenuje izredni upravitelj (korak 24).

Banka Slovenije lahko izvaja dodatna pooblastila za zagotovitev učinkovitosti instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov, vključno z:

- Razveljavitev ali konverzija lastniških in dolžniških instrumentov
- Prilagoditev osnovnega kapitala ali izdaja novih delnic
- Zahteva za umik delnic in dolžniških instrumentov s seznama ali njihovo ponovno uvrstitev na seznam
- Začasna ustavitev ali sprememba trgovanja, pogodbenih obveznosti ali dogovorov o pobotu

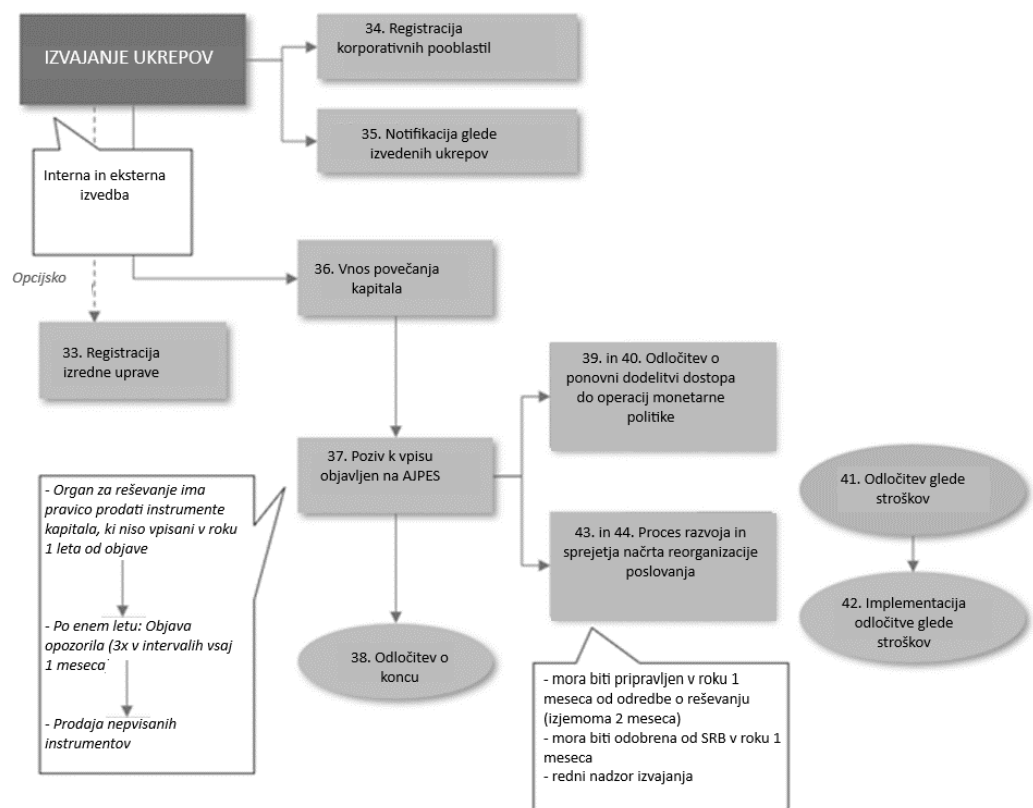
Banka Slovenije lahko na podlagi odločitve SRB zahteva začasno ustavitev trgovanja s finančnimi instrumenti na reguliranih trgih ali njihov umik iz trgovanja na reguliranih trgih (korak 25)

Če iz instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov izhaja nov kvalificirani delež, je treba pridobiti dovoljenje za pridobitev takega deleža in BS izda odločbo o kvalificiranem deležu. Če odobritev zamuja, lahko BS do izdaje dovoljenja prenese lastništvo brez glasovalnih pravic. Če je zahteva zavrnjena, lahko BS od prejemnika zahteva, da odsvoji deleže.

3.4. Izvedba ukrepov

Po izdaji sklepa o reševanju in izvedbenega sklepa se začne faza zunanje izvršitve. V tej fazi morajo subjekt v postopku reševanja in deležniki (npr. KDD, borza) izvesti ukrepe, potrebne za izvedbo reševanja s sredstvi upnikov. Ti ukrepi so podrobno opisani v internih priročnikih bank za reševanje s sredstvi upnikov, ki zagotavlja pripravljenost na izvršitev.

Slika 3: Ključni koraki v fazi izvedbe ukrepov reševanja s sredstvi upnikov

Banka Slovenije mora banko in ustrezne organe (npr. ATVP) obvestiti o ukrepih za reševanje. Banka mora odločitev o reševanju s sredstvi upnikov sporočiti KDD in mestom trgovanja. Banka Slovenije mora objaviti tudi sklep o reševanju AJPEŠ in drugih kanalov (koraki 28–30). Če ima banka podružnice v drugih državah članicah, se sklep objavi v Uradnem listu EU in časopisih (korak 31). Banka Slovenije lahko tudi zamrzne dostop do operacij Evrosistema, pri čemer se ponovni dostop odobri, ko se položaj subjekta v postopku reševanja izboljša (koraki 32–40).

Obravnavanje novih delnic, izdanih za reševanje s sredstvi upnikov

BS mora v osmih dneh zahtevati vpis povečanja kapitala v sodni register (36. korak) in objaviti poziv za vpis novih delnic (37. korak). Če lastniški instrumenti ostanejo neprevzeti, jih lahko subjekt v postopku reševanja po enem letu proda z vnaprej izdanimi javnimi opozorili.

Stroški postopka reševanja

Banka Slovenije obvesti SRB o vseh stroških, nastalih med reševanjem, in ki se običajno prevažajo na institucijo v reševanju (koraki 41–42).

Načrt za reorganizacijo poslovanja (BRP)

Cilj načrta poslovnega načrta je obnoviti dolgoročno uspešno poslovanje institucije. Banka Slovenije od subjekta v postopku reševanja zahteva, da pripravi načrt poslovnega načrta, ki ga lahko pripravi statutarni organ ali posebni upravitelj. Poslovni načrt banke je treba v enem mesecu predložiti Banki Slovenije, SRB pa oceni njegovo izvedljivost. Če gre za državno pomoč, se načrt poslovnega načrta oceni v skladu s pravili EU in sporoči EBA.

3.5. Zaključek postopka

SRB v šestih mesecih po postopku reševanja začne z oceno NCWO - „noben upnik ne sme biti na slabšem“ (vrednotenje 3). Če je na osnovi rezultatov vrednotenja ugotovljeno, da je delničar ali upnik utrpel večje izgube, kot bi jih v primeru običajnih insolvenčnih postopkov, je upravičen do nadomestila iz Enotnega sklada za reševanje.

Sklep o zaključku reševanja

Če razlogi za reševanje ne obstajajo več, Banka Slovenije izda odločitev o zaključku postopka reševanja in o tem predhodno obvesti SRB. Sklep je istega dne objavljen na spletni strani AJPES.

4. Sklepna ugotovitev

Če cilji reševanja ali posebne okoliščine to upravičujejo, se lahko Banka Slovenije (BS) odloči za izvedbo odpisa in konverzije ter instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov na način, ki se razlikuje od opisanega v tem dokumentu. Poleg tega ta dokument obravnava izključno izvedbo odpisa in konverzije ter instrumenta za reševanje s sredstvi upnikov v skladu z direktivo BRRD, kot je vključena v ZRPPB in Uredbo SRMR.

Ta dokument je živ dokument, ki ga je mogoče revidirati in bo posodobljen ob vsaki spremembi pristopa Banke Slovenije v zvezi z izvajanjem teh orodij.